

OBEC VALČA

Obecný úrad vo Valči, Valča č. 375, 038 35 Valča
IČO 00317021, DIČ 2020597964, územný kód obce 512761

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

Vypracoval: Elena Frličková

Predkladá: Ing. Štefan Keltoš

OBSAH

Obsah.....	2
1 Základná charakteristika obce Valča.....	4
1.1 Geografické údaje	4
1.1.1 Geografická poloha obce.....	4
1.1.2 Rozloha obce a nadmorská výška	4
1.1.3 Susedné obce	4
1.2 Demografické údaje	4
1.2.1 Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva.....	4
1.2.2 Národnostná štruktúra	4
1.2.3 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva	5
1.3 Ekonomické ukazovatele a hospodárstvo	5
1.3.1 Nezamestnanosť	5
1.3.2 Podnikateľské subjekty	6
1.4 História obce, pamiatky a symboly obce	6
1.4.1 História obce	6
1.4.2 Pamiatky.....	6
1.4.3 Symboly obce.....	7
1.5 Výchova a vzdelávanie.....	7
1.5.1 Materská škola.....	7
1.5.2 Základná škola.....	8
1.5.3 Mimoškolské vzdelávacie zariadenia	8
1.6 Zdravotníctvo	8
1.7 Sociálna pomoc	9
1.8 Kultúra a šport.....	9
1.9 Samospráva obce.....	10
1.9.1 Organizačná štruktúra obce	10
2 Rozpočet obce na rok 2023 a jeho plnenie	12
2.1 Plnenie príjmov za rok 2023	13
2.2 Plnenie výdavkov za rok 2023	17
2.3 Plán rozpočtu na roky 2024 - 2025	21
2.3.1 Plán príjmov na roky 2024 - 2025.....	21
2.3.2 Plán výdavkov na roky 2024 - 2025.....	21
3 Hospodárenie obce a rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2023.....	21
4 Bilancia aktív a pasív	22
5 Hospodársky výsledok za rok 2023	24
6 Ostatné dôležité informácie	25
6.1 Prijaté granty a transfery	25
6.2 Poskytnuté dotácie.....	26
6.3 Finančné usporiadanie voči rozpočtom iných obcí	26
6.4 Finančné usporiadanie voči OZ, nadáciám, záujmovým organizáciám	26

6.5 Finančné usporiadanie voči obchodným spoločnostiam, FO a podnikateľom	26
6.6 Finančné usporiadanie voči štátnym fondom	27
6.7 Finančné usporiadanie voči rozpočtom VÚC	27
6.8 Finančné usporiadanie voči ostatným subjektom verejnej správy	27
6.9 Významné investičné akcie v roku 2023	27
6.10 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	27
6.11 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	28

1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VALČA

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1 Geografické údaje

1.1.1 Geografická poloha obce

Obec Valča sa nachádza približne 13 km juhozápadne od okresného mesta Martin. Nachádza sa v predhorí lúčanskej časti Malej Fatry pri sútoku Slovianskeho a Valčianskeho potoka prameniach v rovnomenných dolinách. Územie je súčasťou Turčianskej kotliny a Valča leží na jej rozhraní s východnými svahmi Malej Fatry. Oblasť patrí do Fatransko-Tatranskej oblasti vnútorných Západných Karpát.

Obec leží na 18 stupni 50 min. 40 sek. východnej zemepisnej dĺžky a 49 stupni severnej zemepisnej šírky.

Územný kód obce je 512761.

1.1.2 Rozloha obce a nadmorská výška

Katastrálne územie obce má rozlohu 32,23 km². Najvyššie položeným miestom chatára je Hnilická Kýčera s nadmorskou výškou 1219 m n. m. Najnižšie položené miesto je dolný dvor PD Javorina, a to 415,7 m n. m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 477 m n. m.

1.1.3 Susedné obce

Obec Valča susedí s katastrami obcí Benice, Slovany, Príbovce, Trebstovo, Trnovo, Kláštor pod Znievom a Ležiachov.

1.2 Demografické údaje

1.2.1 Počet obyvateľov a hustota obyvateľstva

K 31. decembru 2023 žilo v obci Valča 1803 obyvateľov. Stav obyvateľstva v obci má vzostupnú tendenciu rastu. Hustota obyvateľstva je 55,94 obyv./km².

1.2.2 Národnostná štruktúra

Medzi občanmi Valče výrazne prevláda slovenská národnosť, ostatné národnosti sú zastúpené minimálne.

Tabuľka 1.1: Národnostné zloženie v %

Národnosť	Zastúpenie (v %)
Slovenská	95,91
Česká	0,85
Moravská	0,06
Rusínska	0,11
Maďarská	0,11
Poľská	0,23
Iná	0,06
Nezistená	2,67

Zdroj: ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2021

1.2.3 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Príslušnosť miestnych obyvateľov je jednoznačne spojená s charakterom obce a existenciou historického kostola reprezentujúceho najpočetnejšie zastúpené náboženstvo medzi občanmi – rímskokatolícke.

Tabuľka 1.2: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva (v %)

Vierovyznanie	Zastúpenie (v %)
Rímskokatolícke	61,14
Evanjelické a. v.	6,88
Kresťanské zbory na Slovensku	0,63
Gréckokatolícke	0,68
Cirkev Československá husitská na Slovensku	0,06
Budhizmus	0,17
Pohanstvo a prírodné duchovno	0,28
Ad hoc hnutia	0,21
Iné	0,06
Bez vyznania	26,99
Nezistené	2,90

Zdroj: ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2021

1.3 Ekonomické ukazovatele a hospodárstvo

1.3.1 Nezamestnanosť

Podmienky zamestnanosti obyvateľov obce ako aj širšieho okolia vytvára samotné mesto Martin, kde pracuje prevažná časť ekonomicky aktívnej časti obyvateľstva. V úrovni ekonomickej aktivity sa výrazne prejavujú väzby na hospodársky príťažlivé mestá Žilina a Vrútky.

Obyvatelia riešeného územia sú zamestnaní predovšetkým v priemysle, službách a čiastočne aj v poľnohospodárstve.

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci Valča tvoria dve tretiny občania v produktívnom veku.

1.3.2 Podnikateľské subjekty

Prevažná časť podnikateľských subjektov s registrovanou prevádzkou na území obce sú podnikajúce fyzické osoby na základe živnostenského listu.

Výroba - výrobnou činnosťou v obci sa zaoberá firma Tinko Styling, s.r.o., ktorá šije a predáva po celom Slovensku aj v Čechách dojčenské a detské oblečenie zo 100 % bavlny ocenené certifikátom nezávadnosti.

PD Valča sa na území obce zaoberá chovom hovädzieho dobytku, oviec a tiež pestovaním husto siatych obilnín.

VIA Slovakia, s.r.o. sa venuje starostlivosti, ťažbe a následne predajom dreva v katastri obce.

Služby - medzi subjektmi pôsobiacimi v obci v oblasti služieb sú hlavne firmy, ktoré podnikajú v cestovnom ruchu. Prevádzkou lyžiarskeho strediska Snowland Valčianska dolina, ktorá je známym lyžiarskym a rekreačným centrom s reštauráciou, tenisovými kurtmi a požičovňou športových potrieb, vznikli nové možnosti na vytvorenie ubytovacích kapacít v okolí strediska, ale aj v obci. V prevádzke sú zariadenia s komplexnými službami, napr. hotel Impozant, penzión DEER, SKI chata, hostel Yetti a podobne.

Miestni podnikatelia poskytujú aj kadernícke, masážne služby a pedikúru, upratovacie služby, stavebnú činnosť, vodoinštalčné a kanalizačné práce, elektrikárske, klampiarske práce, autodopravu, parkové úpravy, práce zemnými strojmi a podobne.

Obchod – v obci sa nachádzajú predovšetkým predajne potravín, menovite COOP Jednota a Potraviny Fiala. Podnikateľské subjekty na území obce patria svojim charakterom do kategórie malých a stredných podnikov, s dodávateľskými a odberateľskými vzťahmi v rámci celého Slovenska.

1.4 História obce, pamiatky a symboly obce

1.4.1 História obce

Najstaršia písomná zmienka o Valči, presnejšie o zemi, majetku, osade, písanej v dobových dokumentoch ako TERRA WOLKA sa zachovali v opise majetku znievského premonštrátskeho prepoštvá, ktorý hraničil so "Zemou Valča" a to z r. 1252. Ďalší podobný záznam o Valči (TERRAVOLCHA) pochádza z r. 1262 a vznikol v súvislosti s opisom chotára Trnova.

Predpokladá sa, že Valča dostala svoje meno podľa Wolkana (azda Vlkana, Vlčana), syna comesa Raduna (Radona), vlastníka Príboviev. Podľa iných, že sa tu val'kalo súkno z vlny. Názov sa postupne menil na Wolcha, Volcza a Matej Bell v 1735-37 ju nazval WALTSCHA.

1.4.2 Pamiatky

Dominantou obce Valča je Kostol Povýšenia sv. Kríža postavený na mieste starého kostola z 11. storočia. Patrónkou kostola a obce Valča je sv. Kríž, ale aj sv. Helena, ktorej

koruna je vyobrazená v erbe. Na mieste starého kostola (na ktorého základoch stojí ten súčasný) bolo kedysi drevené hradisko, ktoré bolo najskôr vypálené. Vo valčianskych poliach kedysi dávno stál Kostol Nepoškvrnenej Panny Márie, avšak už veľmi dlho neexistuje, bol zrútený. V roku 2001 bola postavená a vysvätená Kaplnka Panny Márie Lurdskej v parku pred kostolom. V chotári obce sa nachádza viacero drevených krížov, murovaný kríž sa nachádza na začiatku ulice Priehrada (príjazdová cesta ku kostolu, od hlavnej cesty).

Obyvatelia Valče sa v minulosti zaoberali olejkárstvom a šafraníctvom. V obci sa nachádza kaštieľ a vedľa neho olejkárske domy. Valčianski olejkári a šafraníci sa preslávili vo vtedajšom cárskom Rusku, Perzii, Španielsku a v Istanbule (na celom území Európy).

V neďalekej Valčianskej doline sa nachádzajú partizánske bunkre. Obyvatelia obce Valče dobrovoľne pomáhali partizánskemu odboju vo Valčianskej doline počas 2. svetovej vojny. Pozostatkom tejto udalosti sú už spomínané partizánske bunkre a tiež pamätník SNP nachádzajúci sa v strede obce. Bol odhalený v roku 1975 na počesť padlých v 2. svetovej vojne pri príležitosti 30. výročia ukončenia vojny. Odhalenie bolo spojené s návštevou hlavných predstaviteľov 4. československej brigády Milana Rastislava Štefánika. Pred pamätníkom sa nachádza Kaplnka sv. Jána Nepomuckého. Obec Valča patrí do malého množstva partizánskych obcí na Slovensku.

1.4.3 Symboly obce

Navrhnuté obecné symboly posúdila a odporučila heraldická komisia Ministerstva vnútra SR takto:

Erb obce: v modrom štíte strieborný zvýšený heraldický kríž sprevádzaný vpravo tromi zlatými prekríženými kľincami, vľavo zlatou korunou svätej Heleny.

Vlajka obce: má podobu piatich pozdĺžnych pruhov modrého, žltého, modrého, bieleho a modrého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

1.5 Výchova a vzdelávanie

1.5.1 Materská škola

Naša materská škola je situovaná do krásneho prostredia, obklopená bohatou zeleňou. Zariadenie je celodenné (v prípade požiadania rodiča poskytujeme aj poldennú starostlivosť), trojtriedne, so školskou kuchyňou, jedálňou a vlastnou kotolňou. Priestory sú prispôsobené prísnyim hygienickým požiadavkám a nárokom na celodenný pobyt detí v MŠ. Prevádzka materskej školy je od 6.00 hod. do 16,30 hod. Každá trieda je vybavená pekným nábytkom, množstvom hračiek a hier a tiež počítačmi s tlačiarňou, kde sa deti oboznamujú so základmi počítačových znalostí prostredníctvom logických hier. Exteriér tvorí rozľahlá školská záhrada vybavená detským altánkom, lavičkami, dvoma pieskoviskami, detskými preliezkami a šmýkačkami.

Materská škola má zriadený výtvarný, hasičský, tanečný krúžok a krúžok anglického jazyka. Materská škola je zapojená do rôznych projektov a výtvarných súťaží, v ktorých sa naše deti veľmi dobre umiestňujú. V učebných osnovách zohľadňujú obsah Štátneho vzdelávacieho programu.

K 1.9.2023 bolo v Materskej škole vo Valči zapísaných 56 detí. Riaditeľkou je Bc. Veronika Barčíková a ďalšími vyučujúcimi sú: Denisa Dendisová, t. č. na materskej dovolenke, Bc. Nina Valocká, Mgr. Marcela Janotíková, Mgr. Radomíra Tomčányová, Mgr. Viera Hurtová, t. č. na materskej dovolenke, Dominika Jančeková a Viktória Jančeková.

1.5.2 Základná škola

Základná škola vo Valči je školou s ročníkmi 1. stupňa. Má 4. triedy a menšie chodby, ktoré dodávajú škole kolorit domáceho prostredia. Škola bola postavená ako obecná škola a prvé zmienky v školskej kronike o nej sú z roku 1813. Nachádza sa v prírodnom prostredí v blízkosti kopca Hrádok, ktorý je charakteristickým znakom obce ako aj v blízkosti katolíckeho kostola a miestneho cintorína. Bezprostredné okolie školy tvorí veľký dvor a sad, ktorý vytvára vhodné podmienky pre environmentálnu výchovu. Poskytuje žiakom formou „zážitkového učenia“ chápať hodnoty prírody, formovať starostlivý prístup k nej, umožňuje žiakom získavať skúsenosti „tu a teraz“. Školu navštevujú prevažne deti rodičov z obce Valča, ale aj okolia, ktorí vyhľadávajú alternatívne smery vo vyučovaní. Takým je aj program Vysoko efektívneho učenia (VEU). Práve program VEU dal škole priestor pracovať na vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. Naša škola ho využíva od roku 1994 ako jedna z prvých na Slovensku. Žiaci prvých dvoch ročníkov sú hodnotení slovnou, známkovani sú tretiaci a štvrtáci.

Vzhľadom na veľkosť školy sa priemerný počet pedagogických pracovníkov pohybuje už 3 desaťročia v počte 6, z čoho sú štyri učiteľky a dve vychovávateľky. K externým pracovníkom na škole patrí vyučujúci náboženskej výchovy. Odbornosť vyučovania na škole je 100%.

Ku dňu 01.09.2023 navštevovalo školu 61 žiakov. Riaditeľkou je Mgr. Alexandra Zajíčková a ďalšími vyučujúcimi sú: Mgr. Vlasta Zajíčková, Mgr. Katarína Dózsová a Mgr. Lívia Košová.

Školský klub detí vedú vychovávateľky Mgr. Zuzana Piňáková a Barbora Búgelová.

Žiaci ZŠ vo Valči sa zapájajú do rôznych športových, kultúrnych, vedomostných aktivít, sú v neustálom kontakte s tradíciami.

1.5.3 Mimoškolské vzdelávacie zariadenia

V obci nie je zariadenie pre mimoškolské vzdelávanie detí, mládeže alebo dospelých. Rôzne kurzy alebo besedy sú organizované len príležitostne v spoločenských priestoroch obce. Zaujímavé akcie organizujú Materská a Základná škola v spolupráci s rodičmi, ale aj ďalšie obecné organizácie.

Osvetovú funkciu v obci plní knižnica. Jej bohatý knižný fond tvorí 2740 zväzkov. V roku 2008 a r. 2012 získala Obecná knižnica ocenenie Knižnica roka. V roku 2016 obsadila v tejto kategórii pekné 2. miesto.

1.6 Zdravotníctvo

Obyvatelia obce využívajú služby zdravotných stredísk v Martine a najbližšej ambulancie praktického lekára, detského lekára a lekárne v Rakove. Občanom chýba ambulancia stomatóloga, zariadenie a služby pre starších. Rozvoz stravy v súčasnosti rieši obec pre nevládných občanov z jedálne Materskej školy.

1.7 Sociálna pomoc

Sociálnu pomoc je obec pripravená poskytovať prostredníctvom externých poskytovateľov sociálnych služieb. V súčasnosti sa uskutočňuje rozvoj stravy pre v priemere 25 starších občanov.

1.8 Kultúra a šport

Situáciu vybavenosti obce športovými, kultúrnymi a voľnočasovými zariadeniami a objektmi popisuje *tabuľka*

Tabuľka 1.3: Športové, kultúrne a voľnočasové zariadenia

Druh zariadenia	Prítomnosť zariadenia
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie
Telocvičňa	nie
Ihrisko pre futbal	áno
Ihrisko pre deti (okrem školských)	áno
Fitnes centrum	áno
Turistické a cyklistické trasy	áno
Kultúrny dom	áno
Klubovňa	nie

Ned'aleko obce sa nachádza záhradkárka a chatová osada Pod Bobotom, ktorá leží za potokom Slovianka smerom do Slovianskej doliny. Hlbšie v doline sa rozprestiera záhradkárka a chatová osada Brčná a tiež sírnatý prameň – Smradľavka. Pramene v Slovianskej doline sú využité ako zdroj kvalitnej vody pre rybné hospodárstvo. Dominuje tu pstruhová liaheň SRZ, ktorej produkty sú aj vývozným artiklom.

Vo Valčianskej doline sa nachádza spomínané lyžiarske stredisko SNOWLAND a je navštevované turistami nielen zo Slovenska, ale takmer z celej Európy. Okrem lyžovania poskytuje celoročné služby ako usporiadanie kultúrno-spoločenských akcií, podnikových športových hier, tenis, golf a iné.

Okolitá príroda oboch dolín vytvára výborné podmienky pre turistiku. Pre cyklistov je vytvorených mnoho cyklotrás.

Jednou z častí obce, využívanej na kultúrne a športové akcie je Športový areál Dielec, v ktorom sa nachádza futbalové ihrisko, dve tribúny, tanečný kruh a vyasfaltovaná plocha s amatérskym skateparkom. Sídlí tu futbalový klub Valča. Družstvo mužov je prihlásené do 2. QUICK triedy so striedavými výkonmi. Perspektívu však tvorí družstvo prípravky. V spolupráci FK s obcou sa každoročne usporadúva turnaj o Pohár starostu obce Valča.

Tradíciu v obci má okrem futbalu aj stolný tenis. Stolnotenisový oddiel STO bol v obci založený v r. 1989 a v súčasnosti svoje domáce zápasy hráva v telocvični ZŠ Benice, ktorá vyhovuje podmienkam ligových súťaží.

Po rekonštrukcii Obecného úradu sa vytvoril priestor na vznik fitnes centra, ktoré sa teší čoraz väčšiemu záujmu občanov.

Veľmi aktívnou organizáciou v obci je Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý bol založený v r. 1867. Podieľa sa na ochrane prírody, majetku obce a občanov. Aktívne sa jeho členovia zúčastňujú na brigádach, ale aj pri kultúrnych podujatiach, ako je stavenie mája, kladenie venca ku pamätníku SNP. Zabezpečujú Jánsku vatru a bez hasičov sa nezaobídu ani fašiangy a pochovávanie basy s fašiangovou zábavou. Posledné roky organizujú členovia hasičského zboru pre škôlkarov a školákov ukážky protipožiarnych zásahov s použitím hasičskej techniky. Veľmi aktívna je aj ich účasť na mnohých súťažiach. V spolupráci s obcou sa každoročne organizuje na Dielci turnaj o Pohár starostu obce.

Kultúrny život v obci obohacuje Klub dôchodcov, ktorí okrem svojich speváckych vystúpení, organizovaní výstav a prednášok, usporadúvajú každoročne spolu so Spotrebným družstvom COOP Jednota a obcou Valča jednodňový poznávací zájazd po Slovensku.

Valčania v roku 2011 oživilí činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej (MO MS). Organizácia je od svojho vzniku veľmi aktívna a svojim spevom sprevádza takmer všetky kultúrne akcie v obci. Z početných činností možno spomenúť Trojkráľové popoludnie, súťaž heligonkárov Echo heligónky, prehliadka matičných súborov Valčianske melódie, Stavenie mája, Deň matiek, Úcta k starším, Hodové slávnosti, či účasť na omšiach v kostole. V spolupráci s obcou vyhľadávajú matičiari miesta, ktoré sú spojené s našimi rodákmi.

V roku 2016 na podnet niektorých občanov, bola založená v obci Miestna organizácia Slovenského červeného kríža, ktorá sa okrem dobrovoľného darčovstva krvi, zameriava aj na charitatívnu činnosť, školením prvej pomoci a organizovaním športovo-zábavných celodenných podujatí pre rodiny s deťmi.

1.9 Samospráva obce

1.9.1 Organizačná štruktúra obce

Komunálnymi voľbami 29.10.2022 bol zvolený za starostu obce Ing. Štefan Keltoš.

Zástupcom starostu obce je Peter Goraus.

Hlavným kontrolórom je Ing. Janka Jesenská.

Poslancami Obecného zastupiteľstva vo Valči sú:

- Jozef Balek
- Miroslav Cíger
- Milan Kulich
- Anna Malachovcová
- Ľuboš Romančík
- Štefan Varchol.

Obecné zastupiteľstvo vo Valči zriadilo nasledovné komisie pre volebné obdobie 2022 - 2026:

- komisiu pre výstavbu, územné plánovanie a životné prostredie
predseda: Milan Kulich

členovia: Peter Goraus, Miroslav Cíger, Štefan Varchol, Jozef Balek, Ľuboš Romančík, Ing. Vladimír Povoda, Ing. Arch. Júlia Kulichová

- komisiu pre verejný poriadok, obchod, služby a dopravu
predseda: Štefan Varchol
členovia: Ľuboš Romančík, Miroslav Cíger, Jozef Balek
- komisiu pre školstvo, kultúru a šport
predseda: Anna Malachovcová
členovia: Milan Kulich, Miroslav Cíger, Ján Majerčík, Veronika Móricaová
- komisiu sociálno-ekonomickú
predseda: Peter Goraus
členovia: Miroslav Cíger, Peter Hurych, Elena Frličková
- komisiu v zmysle zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
predseda: Miroslav Cíger
členovia: Ľuboš Romančík, Anna Malachovcová, Milan Kulich

Obecný úrad vo Valči je výkonnou zložkou samosprávy obce.

Tabuľka 1.4: Kontakty Obecného úradu vo Valči

Adresa	Valča č. 375
Telefón	pevná linka (T-Com) +421 (0)43 4294 102 mobil (T-Com) +421 (0)903 988 313
E-mail	podatelna@obecvalca.sk

Na Obecnom úrade vo Valči pracuje 6 zamestnancov.

Tabuľka 1.5: Personál Obecného úradu vo Valči

Pozícia	Meno a priezvisko pracovníka
Pokladňa, mzdy, registratúra, stavebný úrad	Ľubomíra Červeňová
Pokladňa, dane, poplatky, register obyvateľstva, správa cintorínov	Michaela Bažíková
Účtovníctvo, matrika	Elena Frličková
Hlavný kontrolór	Ing. Janka Jesenská
Upratovačka	Ľubica Kalinová
Údržbár	Tibor Hurta
Knihovníčka	Ľubica Kalinová

2 ROZPOČET OBCE NA ROK 2023 A JEHO PLNENIE

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce,
- ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí:

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácia na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce obsahuje finančné vzťahy k rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám zriadeným obcou, a k iným právnickým osobám, ktorých je zakladateľom.

Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy:

- k rozpočtom iných obcí,
- k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Rozpočet bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č. 78/2022.

Rozpočet bol zmenený sedemkrát:

- prvá zmena schválená dňa 16.06.2023 uznesením č. 29/2023
- druhá zmena schválená dňa 31.07.2023 uznesením č. 35/2023
- tretia zmena schválená dňa 04.09.2023 uznesením č. 39/2023
- štvrtá zmena schválená dňa 15.12.2023 uznesením č. 59/2023
- piata zmena – prostriedky ŠR k 31.12.2023

Rozpočet po poslednej zmene je uvedený v tabuľke 2.1.

Tabuľka 2.1: Rozpočet obce k 31. decembru 2023 (v €)

Názov	Rozpočet pôvodný	Rozpočet po zmenách
Príjmy celkom	1 618 376,00	1 749 616,57
z toho :		
Bežné príjmy	1 189 126,00	1 635 729,74
Kapitálové príjmy	49 250,00	52 068,00
Príjmové fin. operácie	380 000,00	61 818,83
Výdavky celkom	1 618 376,00	1 749 616,57
z toho :		
Bežné výdavky	1 153 126,00	1 275 935,14
Kapitálové výdavky	434 250,00	440 681,43
Výdavkové fin. operácie	31 000,00	33 000,00

2.1 Plnenie príjmov za rok 2023

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
1.749.616,57	1.750.738,82	100,06

Z rozpočtovaných celkových príjmov 1.749.616,57 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 1.750.738,82 EUR, čo predstavuje 100,06 % plnenie.

1. Bežné príjmy

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
1.635.729,74	1.636.851,99	100,07

Z rozpočtovaných bežných príjmov 1.635.729,74 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 1.636.851,99 EUR, čo predstavuje 100,07 % plnenie.

a) daňové príjmy

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
931.029,43	931.561,11	100,06

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 756.000,00 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2023 poukázané finančné prostriedky zo ŠR v sume 756.241,21 EUR, čo predstavuje plnenie na 100,03 %. V roku 2023 výška výnosu dane z príjmov bola zvýšená o 5,98 %, čo predstavuje sumu 42.700,26 EUR.

Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 46.350,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 45.805,63 EUR, čo je 98,83 % plnenie. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 20.780,89 EUR, dane zo stavieb boli v sume 24.672,99 EUR a dane z bytov boli v sume 351,75 EUR. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 45.440,17 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 365,46 EUR. K 31.12.2023 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume 2.362,92 EUR.

Daň za psa 1.574,54 €

Daň za nevýherné hracie prístroje 239,20 €

Daň za hracie automaty 80,00 €

Daň za ubytovanie 26.678,00 €

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad 71.229,10 €

Poplatok za rozvoj 29.713,43 €

b) nedaňové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
173.123,21	173.713,78	100,34

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Uvedený príjem predstavuje príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 66.035,90 EUR. V porovnaní s rozpočtovaným príjmom v sume 66.000,00 €, ide o 100,05 % plnenie.

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Z rozpočtovaných 7.400,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 7.686,00 EUR, čo je 103,86 % plnenie.

Poplatky a platby z predaja tovarov a služieb, poplatky za školy a školské zariadenia, poplatky a platby za stravné a réžia

Z rozpočtovaných 88.813,21 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 89.052,01 EUR, čo predstavuje 100,27 % plnenie.

Prevažnú časť príjmovej položky tvoria platby za použitie domu smútku, kultúrneho domu, obecnej chaty, areálu Dielec, za služby obecným traktorom, príjem za použitie miestneho rozhlasu, platby za predaj smetných nádob, za hrobové miesta, platby za školné v MŠ a ŠKD a poplatky a platby za stravné a réžiu v ŠJ.

Úroky z úverov a tuzemských vkladov a iné nedaňové príjmy

Medzi iné nedaňové príjmy, ktoré boli rozpočtované, patria úroky z úverov a vkladov, pokuty a penále a príjmy z dobropisov a z vratiek. Ide o preplatky z vyúčtovania spotreby elektrickej energie, o preplatenie poisťnej udalosti, o refundáciu vodného, stočné v ONB, o refundáciu spotreby energií v Rose, ďalej úroky z bežných účtov a pokuty za nesprávne uložený

komunálny odpad. Z rozpočtovaných 10.910,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 10.939,87 EUR, čo predstavuje 100,27 % plnenie.

c) prijaté granty a transfery zo ŠR a subjektov mimo VS

Z rozpočtovaných grantov a transferov v sume 531.577,10 EUR bol skutočný príjem vo výške 531.577,10 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Ministerstvo vnútra SR	585,09	Transfer na obyvateľstvo
Ministerstvo vnútra SR	2.558,71	Transfer na matriku
Regionálny úrad Žilina	186,00	Transfer z POO na Profesionálny rozvoj PZ a OZ v MŠ
MDaV SR	76,59	Transfer na miestne komunikácie
Ministerstvo životného prostredia SR	196,20	Transfer na životné prostredie
Regionálny úrad Žilina	1.498,00	Príspevok na učebnice do ZŠ
Ministerstvo vnútra SR	66,00	Transfer na register adries
Okresný úrad Martin	111,00	Transfer na refundáciu nákladov za použitie AED prístroja
Regionálny úrad Žilina	219.573,00	Transfer na osobné a prevádzkové náklady v ZŠ
Regionálny úrad Žilina	13.171,00	Transfer na predškolačkov
Regionálny úrad Žilina	5.950,00	Transfer na Špecifiká na školské potreby pre deti z UA v MŠ a ZŠ a na Digitálne technológie v ZŠ
Okresný úrad Martin	20.855,00	Transfer na refundáciu výdavkov na ubytovanie odídencov z UA
Regionálny úrad Žilina	1.715,00	Transfer na vzdelávacie poukazy
ÚPSVaR Martin	4.790,00	Transfer na stravu predškolačkov
ÚPSVaR Martin	14.693,70	Transfer na stravu detí v ZŠ
Okresný úrad Martin	1.357,41	Transfer na Voľby do NR SR
Okresný úrad Martin	340,00	Transfer na Referendum 2023
ÚPSVaR Martin	1.410,00	Transfer na prídavok na diéta
Ministerstvo financií SR	34.162,80	Transfer na zvýšené výdavky v dôsledku inflácie 1. a 2. kolo
Ministerstvo investícií, reg. Rozvoja a informatizácie SR	200.200,00	Transfer na riešenie migračných výziev v obci
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	5.081,60	Transfer na pomoc osobám z UA v MŠ a ZŠ
DPO SR Bratislava	3.000,00	Transfer na materiálno-techn. zabezpečenie DHZ

Granty a transfery boli účelovo učené a boli použité v súlade s ich účelom.

2. Kapitálové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
52.068,00	52.068,00	100,00

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 52.068,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 52.068,00 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie. Ide o príjem z predaja a zámeny pozemku p. Krupčíkovej M. v sume 495,90 EUR, o refundáciu nákladov na projekt WIFI pre Teba v sume 14.096,10 EUR, o príjem dotácie na projekt Revitalizácia obecného priestoru pri potoku v sume 27.726,00 EUR, o transfer na novú bránu na budovu HZ v sume 5.000,00 EUR a o refundáciu nákladov spojených s vyhotovením ÚPO v sume 4.750,00 EUR.

Prijaté granty a transfery boli účelovo určené na kapitálové výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

3. Príjmové finančné operácie:

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
61.818,83	61.818,83	100,00

Z rozpočtovaných finančných príjmov 61.818,83 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 61.818,83 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

V roku 2023 boli prijaté:

- nevyčerpané prostriedky zo školského stravovania v sume 2.574,78 EUR /účet ŠJ/
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 1.873,30 EUR z dotácie na stravu predškolákov a detí v ZŠ
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 4.057,18 EUR z dotácie na prevádzku ZŠ
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 1.004,59 EUR na učebné pomôcky predškolákov v MŠ
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 674,57 EUR na Referendum 2023
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 134,95 EUR na 500,00 € odmeny pracovníkom, ktorí vykonávajú PVŠS
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 523,31 EUR na Špecifiká pre deti z UA v MŠ
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 1.920,00 EUR na separovaný zber
- nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv v sume 4.056,15 EUR na opravy v ONB
- nevyčerpané prostriedky z predchádzajúcich rokov v sume 15.000,00 EUR na výstavbu Chodníka pri hl. ceste
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 30.000,00 EUR na vybudovanie Prístavby HZ v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z.

Uznesením obecného zastupiteľstva č. 29/2023 zo dňa 16.06.2023 bolo schválené použitie RF v sume 90.000,00 EUR. V skutočnosti bolo plnenie v sume 15.000,00 EUR.

2.2 Plnenie výdavkov za rok 2023

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
1.749.616,57	1.605.216,04	91,75

Z rozpočtovaných celkových výdavkov 1.749.616,57 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 1.605.216,04 EUR, čo predstavuje 91,75 % čerpanie.

1. Bežné výdavky

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
1.275.935,14	1.189.121,61	93,20

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 1.275.935,14 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 1.189.121,61 EUR, čo predstavuje 93,20 % čerpanie.

Z toho:

Funkčná klasifikácia	Rozpočet	Skutočnosť	% čerpania
Výdavky verejnej správy - mzdy	106.500,00	105.510,98	99,07
Výdavky verejnej správy - odvody	45.000,00	42.913,18	95,36
Výdavky verejnej správy – tovary a služby	44.976,00	32.842,65	73,02
Výdavky verejnej správy – transfery a PN	5.000,00	4.662,38	93,25
Výdavky verejnej správy – REGOB, RA, pomoc UA, pomoc pri inflácii ŠR	61.524,79	61.524,79	100,00
Ekonomická oblasť	500,00	398,51	79,70
Matrika ŠR	2.558,71	2.558,71	100,00
Ostatné všeob. verejné služby – Referendum 2023, Voľby do NR SR 2023 ŠR	2.371,98	2.371,98	100,00
Civilná ochrana	0,00	0,00	0,00
Civilná ochrana ŠR	0,00	0,00	0,00
Ochrana pred požiarimi	8.500,00	5.016,33	59,02
Ochrana pred požiarimi ŠR	30.000,00	30.000,00	100,00
Výstavba	0,00	0,00	51,20
Cestná doprava – správa a údržba ciest	3.920,00	2.007,21	69,92
Cestná doprava – správa a údržba ciest ŠR	10.076,59	10.076,59	100,00
Nakladanie s odpadmi	64.000,00	63.551,29	99,30
Nakladanie s odpadmi ŠR	1.920,00	1.920,00	100,00
Nakladanie s odpadovými vodami	0,00	0,00	0,00
Rozvoj bývania	27.056,15	24.410,58	90,22
Verejné priestranstvá – mzdy	12.000,00	00.040,68	92,01
Verejné priestranstvá – odvody	8.000,00	5.384,59	67,31
Verejné priestranstvá – tovary a služby	14.830,00	10.253,86	69,14
Verejné priestranstvá – transfery a PN	200,00	6,00	3,00
Verejné priestranstvá – tovary a služby ŠR	37.196,20	37.196,20	100,00
Verejné osvetlenie	4.000,00	2.877,97	71,95
Verejné osvetlenie ŠR	12.000,00	12.000,00	100,00

Rekreačné a športové služby – TJ, chata, Rosa		13.000,00	8.662,19	66,63
Rekreačné a športové služby – TJ, chata, Rosa	ŠR	10.162,80	10.162,80	100,00
Kultúrna činnosť /kult. akcie, knižnica, KD/		9.000,00	5.158,22	57,31
Kultúrna činnosť /kult. akcie/	ŠR	5.000,00	5.000,00	100,00
Vysielacie a vydavateľské služby		3.000,00	2.282,10	76,07
Vysielacie a vydavateľské služby	ŠR	1.000,00	1.000,00	100,00
Náboženské a iné spoločenské služby /DS, cintorín/		7.500,00	6.289,68	83,86
Náboženské a iné spoločenské služby	ŠR	2.000,00	2.000,00	100,00
Rekreačia, kultúra, náboženstvo - kluby		6.400,00	4.253,64	66,46
Vzdelávanie – predškolská výchova – mzdy		97.500,00	95.619,90	98,07
Vzdelávanie – predškolská výchova – odvody		35.000,00	32.339,43	92,40
Vzdelávanie – predšk. výchova – tovary a služby		9.000,00	5.717,06	63,52
Vzdelávanie – predškolská výchova – transfery a PN		1.500,00	1.282,50	85,50
Vzdelávanie – predškolská výchova	školné	5.490,00	5.490,00	100,00
Vzdelávanie – predškolská výchova	UA, ŠR	72.532,82	70.789,53	97,60
Vzdelávanie – základné vzdelanie - mzdy	ŠR	131.408,53	131.408,53	100,00
Vzdelávanie – základné vzdelanie - odvody	ŠR	43.418,70	43.418,70	100,00
Vzdelávanie – zákl. vzdelanie – tovary a služby	ŠR	52.900,81	44.588,15	84,29
Vzdelávanie – základné vzdelanie – transfery	ŠR	621,95	621,95	100,00
Vzdelávanie – zákl.vzdelanie – tovary a služby	UA	1.921,00	1.744,00	90,79
Vzdelávanie – základné vzdelanie		2.500,00	2.298,94	91,96
Vzdelávanie – ŠKD	ŠR	1.715,00	1.715,00	100,00
Vzdelávanie – ŠKD – mzdy		33.500,00	31.628,90	94,41
Vzdelávanie – ŠKD – odvody		14.000,00	13.495,39	96,40
Vzdelávanie – ŠKD – tovary a služby		800,00	458,07	57,26
Vzdelávanie – ŠKD – transfery CVC a PN		1.200,00	1.170,00	97,50
Vzdelávanie – ŠKD	školné	5.633,00	5.633,00	100,00
Vzdelávanie – školské stravovanie v MŠ	ŠR	13.635,81	11.162,01	81,86
Vzdelávanie – školské stravovanie v MŠ – mzdy		21.000,00	20.064,74	95,55
Vzdelávanie – školské stravovanie v MŠ – odvody		11.600,00	8.767,59	75,58
Vzdelávanie – stravovanie v MŠ – tovary a služby		3.300,00	3.098,00	93,88
Vzdelávanie – stravovanie v MŠ – transfery a PN		500,00	145,64	29,13
Vzdelávanie – stravovanie v MŠ z réžie		11.886,80	11.886,80	100,00
Vzdelávanie – stravovanie v MŠ /S.Č./		30.693,64	27.693,64	90,23
Vzdelávanie – školské stravovanie v ZŠ	ŠR	20.534,61	17.804,31	86,71
Vzdelávanie – školské stravovanie v ZŠ – mzdy		25.000,00	22.226,48	88,91
Vzdelávanie – školské stravovanie v ZŠ – odvody		12.000,00	9.826,58	81,89
Vzdelávanie – stravovanie v ZŠ – tovary a služby		3.400,00	3.215,13	94,56
Vzdelávanie – stravovanie v ZŠ – transfery a PN		0,00	4,50	0,00
Vzdelávanie – stravovanie v ZŠ z réžie		4.000,00	4.000,00	100,00
Vzdelávanie – stravovanie v ZŠ /S.Č./		17.184,55	15.409,03	89,67
Sociálne zabezpečenie – zdravotná starostlivosť		100,00	100,00	100,00
Sociálne zabezpečenie – staroba		4.000,00	3.700,00	92,50
Sociálne zabezpečenie – staroba	ŠR	5.000,00	5.000,00	100,00
Sociálne zabezpečenie – rodina a deti	ŠR	1.410,00	1.410,00	100,00
Sociálne zabezpečenie – sociálna pomoc		0,00	0,00	0,00
Sociálne zabezpečenie – sociálna pomoc	UA	20.855,00	20.855,00	100,00

Medzi významné položky bežného rozpočtu patrí:**Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania**

Z rozpočtovaných 466.967,98 EUR bolo skutočne čerpanie k 31.12.2023 v sume 457.559,66 EUR, čo je 97,99 % čerpanie. Patria sem mzdové prostriedky pracovníkov OcÚ, matriky, verejných priestranstiev a pracovníkov školstva (MŠ, ZŠ, ŠKD, ŠJ-MŠ, ŠJ-ZŠ).

Poistné a príspevok do poisťovní

Z rozpočtovaných 181.600,86 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 168.649,47 EUR, čo je 92,87 % čerpanie.

Tovary a služby

Z rozpočtovaných 576.071,35 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 513.493,07 EUR, čo je 89,14 % čerpanie. Ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk obecného úradu, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, odmeny z dohôd, odmeny poslancom OZ a ostatné tovary a služby.

Bežné transfery

Z rozpočtovaných 44.294,95 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 43.165,97 EUR, čo predstavuje 97,45 % čerpanie. Výdavky boli hlavne vynaložené na refundáciu ubytovania odídcov z UA, na transfery CVC, SSÚ v Sučanoch, na členské príspevky združeniam, na refundáciu prídavkov na deti a napokon na PN zamestnancom.

Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami

Z rozpočtovaných 7.000,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2023 v sume 6.253,44 EUR, čo predstavuje 89,33 % čerpanie na splatenie úrokov ŠFRB úveru.

2) Kapitálové výdavky :

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
440.681,43	383.230,51	86,96

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 440.681,43 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 383.230,51 EUR, čo predstavuje 86,96 % čerpanie.

Z toho:

Funkčná klasifikácia	Rozpočet	Skutočnosť	% čerpania
Ochrana pred požiarimi	230.612,80	230.606,66	100,00
Výstavba /ÚPO/	4.750,00	4.750,00	100,00
Cestná doprava	138.810,54	138.805,19	100,00
Nakladanie s odpadovými vodami	29.713,43	0,00	0,00
Rozvoj obce	27.726,00	0,00	0,00
Verejné osvetlenie	4.436,90	4.436,90	100,00
Kultúrna činnosť, KD	4.631,76	4.631,76	100,00

a) Ochrana pred požiarimi

Ide o nasledovné investičné akcie:

- stavebné práce na diele Prístavba HZ v sume 224.493,86 EUR, z toho výdavok 30.000,00 EUR bol financovaný z dotácie MV SR, ktorú sme prijali ešte v roku 2020, výdavok 179.493,86 EUR bol financovaný z vlastných zdrojov z rozpočtu roka 2023 a výdavok 15.000,00 EUR bol financovaný z rezervného fondu

- zhotovenie a montáž dvojkrídlovej brány na pôvodnú budovu PZ v sume 5.208,00 EUR, z toho výdavok 5.000,00 EUR bol financovaný z daru na základe darovacej zmluvy s p. Kubincom J. a výdavok 208,00 EUR bol financovaný refundáciou projektu WIFI pre Teba
- čiastočné zhotovenie a montáž 3D nápisu na PZ v sume 904,80 EUR financované refundáciou projektu WIFI pre Teba

b) Výstavba (ÚPO)

Ide o nasledovné investičné akcie:

- spracovanie Územného plánu obce-prípravné práce v sume 4.750,00 EUR z prostriedkov od spoločnosti VESRA, s.r.o. na základe Dohody o financovaní z 20.11.2019

c) Cestná doprava

Ide o nasledovné investičné akcie:

- stavebné práce na diele Chodník pri hlavnej ceste II. etapa v sume 54.672,14 EUR, z toho výdavok 3.914,64 EUR bol financovaný refundáciou projektu WIFI pre Teba, výdavok 50.261,60 EUR bol financovaný z vlastných zdrojov z rozpočtu rok a2023 a výdavok 495,90 EUR bol financovaný z predaja pozemku p. Krupčíkovej M.
- realizácia preložky NN vedenia, prekládka elektromerových rozvádzačov, vytýčenie kanalizačnej siete, zaktualizovanie rozpočtu stavby, prekládka verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu pre dielo Chodník pri hlavnej ceste II. etapa všetko v sume 68.904,69 EUR z vlastných zdrojov z rozpočtu roka 2023
- kúpa pozemkov a kompenzácia nákladov na oplotenia občanom pri výstavbe diela Chodník pri hl. ceste II. etapa v sume 15.228,36 EUR z vlastných zdrojov z rozpočtu roka 2023 pre p. Dankovú, p. Skacha, p. Smreka, p. Baleka, p. Micháleka

d) Verejné osvetlenie

Ide o nasledovné investičné akcie:

- rozšírenie verejného osvetlenia v časti obce Mlyniská v sume 4.436,90 EUR financované z refundácie projektu WIFI pre Teba

e) Kultúrne služby, kultúrne domy

Ide o nasledovné investičné akcie:

- dodanie a montáž klimatizácie do KD v sume 4.631,76 EUR refundáciou financií z projektu WIFI pre Teba.

3) Výdavkové finančné operácie :

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
33.000,00	32.863,92	99,59

Z rozpočtovaných finančných výdavkov 33.000,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 32.863,92 EUR, čo predstavuje 99,59 % čerpanie.

Čerpanie rozpočtu vo finančných operáciách predstavuje splatenie istiny ŠFRB úveru.

2.3 Plán rozpočtu na roky 2024 – 2025

2.3.1 Plán príjmov na roky 2024- 2025

Tabuľka 2.2: Plán príjmov na roky 2024 - 2025 (v €)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Príjmy celkom	1 750 738,82	1 352 880,00	1 276 880,00
z toho :			
Bežné príjmy	1 636 851,99	1 276 880,00	1 276 880,00
Kapitálové príjmy	52 068,00	27 700,00	0,00
Príjmové finančné operácie	61 818,83	48 300,00	0,00

2.3.2 Plán výdavkov na roky 2024- 2025

Tabuľka 2.3: Plán výdavkov na roky 2024 – 2025 (v €)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Výdavky celkom	1 605 216,04	1 352 880,00	1 276 880,00
z toho :			
Bežné výdavky	1 189 121,61	1 244 880,00	1 244 880,00
Kapitálové výdavky	383 230,51	76 000,00	0,00
Výdavkové finančné operácie	32 863,92	32 000,00	32 000,00

3 HOSPODÁRENIE OBCE A ROZDELENIE VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA ZA ROK 2023

Tabuľka 3.1: Skutočné čerpanie rozpočtu obce k 31. decembru 2022 (v €)

Príjmy	Suma	Výdavky	Suma	Zostatok
Bežné príjmy	1 636 851,99	Bežné výdavky	1 189 121,61	447 730,38
Kapitálové príjmy	52 068,00	Kapitálové výdavky	383 230,51	-331 162,51
Spolu	1 688 919,99		1 572 352,12	116 567,87
Príjmové finančné operácie	61 818,83	Výdavkové fin. operácie	32 863,92	28 954,91
Celkom	1 750 738,82		1 605 216,04	145 522,78

Výsledkom hospodárenia obce za rok 2023 je prebytok rozpočtu vo výške 145.522,78 €.

4 INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHLĀDU ÚČTOVNÍCTVA

4.1. Majetok

Názov	ZS k 1.1.2023	KZ k 31.12.2023
Majetok spolu	5.029.433,59	5.257.558,34
Neobežný majetok spolu	4.315.265,68	4.551.735,16
z toho :		
Dlhodobý hmotný, nehm. majetok	4.056.229,23	4.292.698,71
Dlhodobý finančný majetok	259.036,45	259.036,45
Obežný majetok spolu	710.394,11	701.522,98
z toho :		
Zásoby	2.093,19	1.536,21
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	107.509,82	13.554,34
Finančné účty	600.791,10	686.432,43
Časové rozlíšenie	3.773,80	4.300,20

4.2. Zdroje krytia

Názov	ZS k 1.1.2023	KZ k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	5.029.433,59	5.257.558,34
Vlastné imanie	3.138.202,95	3.407.075,11
Výsledok hospodárenia	3.138.20,95	3.407.075,11
Záväzky	781.776,15	729.764,41
z toho :		
Rezervy	2.000,00	2.500,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	40.187,90	43.162,75
Dlhodobé záväzky	628.186,25	595.067,48
Krátkodobé záväzky	77.240,00	89.034,18
Bankové úvery a výpomoci	34.162,00	0,00
Časové rozlíšenie	1.109.454,49	1.120.718,82

Obec Valča v roku 2023 v evidencii Budovy a stavby zhodnotila budovu Požiarnej zbrojnice a to vybudovaním prístavby ku nej v sume 239.543,86 € a tiež zhodnotila budovu PZ montážou novej dvojkrídlovej brány v sume 5.208,00 €. Obec v roku 2023 zhodnotila budovu Kultúrneho domu montážou klimatizácie do nej v sume 4.631,76 €.

Obec v minulom roku v evidencii Stavby zhodnotila verejné osvetlenie a to jeho rozšírením v časti pri p. Kulichovi T. v sume 4.436,90 €.

Z evidencie Drobný dlhodobý majetok obec v roku 2023 vyradila sporák na chate z r.2005 a motorovú pílu z r.2007 spolu v sume 754,49 €.

Pohyby nastali aj v evidencii Pozemky, kde prírastok celkom bol v sume 6.127,61 € a týkal sa zaradenia parciel z dôvodu zamerania obecných budov a pozemkov (zámena cesty a pozemku s p. Králikom, zameranie záhrady, telocvične a budovy ZŠ, zámena cesty a pozemku s p. Krupčíkovou, odkúpenie pozemkov pod stavbu Chodník pri hl. ceste - p. Danková, p. Michálek, p. Skach, p. Smrek a p. Balek). Úbytky v tejto evidencii boli celkom v sume 6.376,42 € a to z dôvodu vyradenia parciel (zámena cesty a pozemku s p. Králikom, zameranie záhrady, telocvične a budovy ZŠ, zámena cesty a pozemku s p. Krupčíkovou).

4.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2022	Zostatok k 31.12.2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	1.837,14	1.212,06
Pohľadávky po lehote splatnosti	109.905,90	17.890,26

Pri pohľadávkach v lehote splatnosti došlo ku zmene z dôvodu nižších preplatkov na energiách. Pohľadávky po lehote splatnosti sú nižšie oproti predchádzajúcemu roku z dôvodu zaplataenia poplatkov za odvoz komunálneho odpadu, dane z nehnuteľnosti a hlavne z dôvodu zrušenia predpisu poplatku za rozvoj za rok 2022 spoločnosti WOODSMAN, s.r.o. v sume 86.638,30 €.

4.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12.2022	Zostatok k 31.12.2023
Záväzky do lehoty splatnosti	704.966,25	684.101,66
Záväzky po lehote splatnosti	460,00	0,00

Pri záväzkoch v lehote splatnosti došlo k poklesu z dôvodu splácania ŠFRB úveru a z dôvodu zaplataenia všetkých záväzkov voči dodávateľom.

5 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROK 2023

VÝVOJ NÁKLADOV A VÝNOSOV

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	1.148.374,15	1.345.655,43
50 – Spotrebované nákupy	185.203,11	226.379,49
51 – Služby	139.800,91	232.648,55
52 – Osobné náklady	617.657,12	678.281,54
53 – Dane a poplatky	7.439,08	7.849,02
54 – Ostatné náklady na prevádz.činn.	25.448,23	28.057,92
55 – Odpisy, rezervy a opravné položky	149.663,82	150.791,64
56 – Finančné náklady	9.939,46	6.549,45
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery	12.442,42	14.994,84
59 – Dane z príjmov	780,48	102,98
Výnosy	1.401.497,20	1.614.527,59
60 – Tržby za služby a tovar	73.870,96	85.561,27
61 – Zmena stavu vnútroorgan. služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	10.202,91	15.030,00
63 – Daňové a colné výnosy	955.023,93	847.769,63
64 – Ostatné výnosy	86.661,15	124.199,48
65 – Zúčtovanie rezerv a oprav. pol.	2.128,79	2.663,02
66 – Finančné výnosy	2,57	542,27
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov	273.606,89	538.761,92
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	+ 253.903,05	+ 268.975,14

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 268.872,16 EUR bude v účtovnom roku 2024 zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Celková výška výnosov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 1.614.527,59 EUR, čo predstavuje nárast výnosov oproti roku 2022, keď výnosy celkom činili 1.401.497,20 EUR. Nárast bol spôsobený príjmom vyšších tržieb z predaja služieb, vyššími daňovými výnosmi samosprávy, vyššími výnosmi z transferov zo ŠR a odpustením splácania návratnej finančnej výpomoci z roku 2020 ako kompenzácia výpadku podielových daní v dôsledku pandémie COVID-19.

Celková výška nákladov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 1.345.655,43 EUR, čo predstavuje nárast nákladov oproti roku 2022, keď náklady celkom činili 1.148.374,15 EUR. Nárast bol spôsobený vyššou cenou energií, tovaru a služieb a vyššími osobnými nákladmi .

6 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

6.1 Prijaté granty a transfery

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školsstvo, matrika, - bežné výdavky - kapitálové výdavky	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
MV SR	Transfer na Referendum 2023 BV	340,00	1.014,57	0,00
MV SR	Transfer na Voľby do NR SR 2023 BV	1.357,41	1.357,41	0,00
OÚ Žilina	Transfer na starostlivosť o životné prostredie BV	196,20	196,20	0,00
MDaV SR	Transfer na úsek dopravy BV	76,59	76,59	0,00
MV SR	Transfer na hlásenie pobytu občana BV	585,09	585,09	0,00
MV SR	Transfer na úseku matrik BV	2.558,71	2.558,71	0,00
OÚ Žilina	Transfer na Základnú školu BV	219.573,00	215.317,52	8.312,66
OÚ Žilina	Transfer na predškolákov v MŠ BV	13.171,00	112.795,30	1.380,29
OÚ Žilina	Transfer na vzdelávacie poukazy BV	1.715,00	1.715,00	0,00
OÚ Žilina	Transfer na učebnice do ZŠ BV	1.498,00	1.498,00	0,00
OÚ Žilina	Transfer na Špecifiká-školské potreby pre deti z UA v MŠ a ZŠ, digitálne technológie v ZŠ BV	5.950,00	5.596,00	354,00
OÚ Žilina	Transfer na profesijný rozvoj PZ v MŠ z POO BV	186,00	0,00	186,00
MF SR	Transfer na zmiernenie negatívnych následkov inflácie BV	34.162,80	34.162,80	0,00
MV SR	Transfer na refundáciu nákladov za použitie AED prístroja BV	111,00	111,00	0,00
ÚPSVaR Martin	Transfer na stravu predškolákov BV	4.790,00	2.316,20	2.473,80
ÚPSVaR Martin	Transfer na stravu detí v ZŠ BV	14.693,70	11.963,70	2.730,00
ÚPSVaR Martin	Transfer na prídavok na dieťa BV	1.410,00	1.410,00	0,00
MV SR	Transfer na register adries BV	66,00	66,00	0,00
MIRRI SR	Transfer na náklady spojené s migráciou utečencov z UA BV	200.200,00	200.200,00	0,00
OÚ Martin	Transfer na ubyt. odídencov z UA BV	20.855,00	20.855,00	0,00

MPSVaR SR	Transfer na pomoc osobám z UA pri vstupe do SR BV	5.081,60	5.081,60	0,00
MIRRI SR	Transfer na projekt WIFI pre Teba KV	14.096,10	14.096,10	0,00

6.2 Poskytnuté dotácie z rozpočtu obce

Prijímateľ / Žiadateľ	Účel poskytnutých finančných prostriedkov	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
OZ CEV Turiec, Martin	Záujmová činnosť detí vo veku 5-15 rokov BV	750,00	750,00	0,00
CVČ Šoltésovej, Martin	Záujmová činnosť detí vo veku 5-15 rokov BV	420,00	420,00	0,00

K 31.12.2023 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 04/2016 o dotáciách.

6.3 Poskytnuté prostriedky do inej obce – spoločné úrady

Obec	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Obec Sučany – Spoločný stavebný úrad	13.824,84	13.824,84	0,00

6.4 Prijaté prostriedky od občianskych združení, nadácií

Organizácia	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
DPO SR Bratislava BV	3.000,00	3.000,00	0,00

6.5 Prijaté prostriedky od obchodných spoločností, fyzických osôb a podnikateľov

Poskytovateľ	Suma prijatých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
J. Kubinec – príspevok na dvojkrídlovú bránu na PZ KV	5.000,00	5.000,00	0,00

6.6 Prijaté prostriedky od štátnych fondov

Organizácia	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Environmentálny fond, Bratislava – separácia odpadu v obci BV	1.920,00	1.920,00	0,00
Environmentálny fond, Bratislava – projekt Revitalizácia obecného priestoru pri potoku Valča KV	27.726,00	0,00	27.726,00

6.7 Prijaté prostriedky od VÚC

Obec v roku 2023 neuzavrela žiadnu zmluvu s VÚC.

6.8 Prijaté prostriedky od ostatných subjektov verejnej správy

Obec v roku 2023 neuzavrela žiadnu zmluvu so subjektom VS.

6.9 Významné investičné akcie v roku 2023

Medzi významné investičné akcie roka 2023 patrí vybudovanie prístavby Požiarnej zbrojnice k pôvodnej budove, dodanie a montáž dvojkrídlovej brány na starú budovu PZ, opravy v pôvodnej budove PZ, montáž klimatizácie do KD, rozšírenie verejného osvetlenia v obci, zrealizovanie Chodníka pri hlavnej ceste III. etapa a oprava balkónov na Obecných nájomných bytoch.

6.10 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Do budúcnosti sa plánuje v obci vyhotoviť projektovú dokumentáciu na rozšírenie kanalizácie v lokalite Mlyniská - Lazy a Pod baňou a tiež vyhotoviť PD na odvodnenie časti obce Lazy a splynofikovanie časti obce Pod Baňou. V prípade získania grantu, obec má v pláne vybudovať polopodzemné kontajnery na komunálny a separovaný odpad pre chatárov. Plánuje sa tiež vybudovať Detské ihrisko pri Pošte a Komunitný priestor, športovisko a detské ihrisko pri obecných nájomných bytoch.. Z dôvodu častých opráv na traktore ZETOR, ktorý slúži na úpravu verejných priestranstiev a obecných komunikácií, obec plánuje kúpu nového traktora. V blízkej budúcnosti má obec v pláne opraviť havarijný stav strechy a krovu na Základnej škole vo Valči.

6.11 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vo Valči, dňa 04.09.2024

Vypracovala:
Frličková Elena
ekonómka obce

Predkladá:
Ing. Štefan Keltoš
starosta obce